

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

12 004

ԱԹԷՇ ՏԻԼԷԻՐԻ

136

ՊՈՒ ԲԷՍԱՆԷ

ԸՆԴՀ ԻՒԼ ԳՈՒՏՍՈՒ ԴՄԻՅԵՍԻՆԷ ՏԱՒԻՐ ՕԼՈՒՊ

(معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک رخصتیلہ)

ԻՍԹԱՆԳՈՒՏԱ

ԱՐԽԱՆԵԼԵ ԻՍԹԱՆԳՈՒՏԱԿԱՆ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆՄԱՆԵ ՏԵՊ

1878

519-42

(566)

ԱԹԵՇ ՏԻԼԼԵՐԻ

ՊԱՊԸ ԷՎՎԷԼ

ՐՈՒՀԸՆ ՆԻՒԶՈՒԼԸ

ՅԱՍԼԸ ԷՎՎԷԼ

ԱՐԷԼ ԼՊՐԷՆԻՆԻ ԼՍ՝ԻԸ

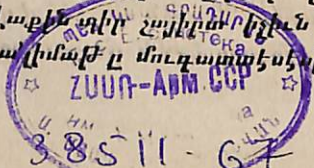
Վաֆթիզ էտիճի Եռհաննա՝ Եէհուտիյէտէ հեր քէսի թէվպէյէ տա՛վէթ էտերէք տօլալըր իբէն, չօգ քիմսէլըր «ինթիզար էյլէտիյիմիզ Մէսիհ սէն տէյիլ մի սին», տէյիւ անտէն սու՛տլ էյլէտիքլէրինտէ անլէրէ ճէվապէն՝ «Պէն Մէսիհ տէյիլ իմ՝ ամմա պէնտէն տահա գուվլէթլի օլան կէլլօր քի՛ պէն Անըն այադ գապլարընը պիլէ թալմաղա լա՛իգ տէյիլ իմ, Օլ՝ սիզի Բուհ իւլ Գուտսս վէ աթէշ իլէ վաֆթիզ էտէճէք տիր,» տէտիւ Եռհ. 1, 20, Լուգ. 3, 16 :

Մէգըլըր թա՛պիր իսթիյարի իտի իսէ տէ, շերի՛աթ վէ փէյղամպէր քիթապլարընա աշինա օլանլար անըն մանա ի հագիգիսինի սուհուլէթլէ անկլայա պիլիլըլըր իտի, զիրա անլըր՝ Ապրահամա անըն շադգ էյլէտիյի գէպիհէլըր արասընտան գահիր օլան աթէշի, վէ պէրրիյէտէ կէճէլէյին պէնի Իսրայէլէ տէլլ օլան աթէշ՝ ամուտընը, մէսքէն վէ հէյքէլին իչերիքի մագամընտա զուհուր էտէն ձէլալ Ուլլահը, վէ Իշա՛-

եանըն տուտագլարընա տօգունան աթէշ գօրընը , վէ Հէգգիէլին բույալարտա կէօրտիւյիւ աթէշ 'ալէվ-լէրինի խաթրա կէթիրէրէք իշա . 4, Յ այէթտէ մուհարրէր վա'տը տախի թէգէքքիւր էտէ պիւրիլըր իտի :

Հազիգաթ Ուլլահ վէ Րուհուլլահ իլէ մէմու օլան Չաթը ճէլիլ տախի ախէրլըր միսիլիւ վաֆթիլ օլունմագ իւզրէ Եուհաննանըն եանընա կէլտիլնտէ, հէր նէ գատար օ անը վաֆթիլ կէթմէքտէն իմթինա' էյլէտի իտէ տէ, Յիսուսըն « Հէր հազգը պէօյլէ եէրինէ կէթիրմէմիւզ կէրէք տիր » տէմէսի իւզէրինէ անը վաֆթիլ էյլէտի . վէ սուտան չըգտըզլարընտա Րուհ իւլ Գուսսըն կէօյէրճին շէքլինտէ Յիսուսըն իւզէրինէ նազիլ օլտըղընը կէօրիւպ սէմատան « Սէվլիւլիւ օլըմ պու տըր » տէյիւ կէլէն սէտայը իշիթմէսիլէԵուհաննա անըն քիմ օլտըղընը անկիւյարազ էրթէսի կիւն, « իշթէ տիւնեանըն կիւնահընը րէֆ' էյլէ-յէն Ալլահըն Գուզուսը », քէլամը իլէ անըն հազգընտա շէհատէթ էյլէտի :

Պու շէհատէթ իւզէրինէ աթէշ վաֆթիլիլիլէ վաֆթիլ օլունմագ իւզրէ Յիսուսա թապի' օլան շայիրտլըր վէ պունըրա միւնդամմ օլան քիմսէլըր այլար վէ սէնէլէրճէ անըն թա' լիմինի խթիմա' էյլէտիլըր իտէ տէ, վաֆթիլ ի մէգքիւրէ նա' իլ օլամատըլար . պիւնա' էն 'ալէյհ էֆէնտիմիլ անլէրտէն միւֆարագաթ էթմէք իւզրէ իքէն, « Սիզի եէթիմ պրագմայաճաղըմ, սիզին իլէ թէմէքքիւն էթմէք իւզրէ սիզէ թէսէլի էտիճիլի իրսալ էտէճէյիմ, » վէ եինէ « Պէն սիզէ հազգը սէօյլէյօրըմ, պէնիմ կիթմէքլիլիմ սիզէ խայրը տըր, » տէյէրէք անլէրէ իւմիտ վէ ճէսարէթ վէրտի : կաքիւլըն շայիրտիլիլ մու'ալլիմինին վէճհ վէ թա' լիմաթ ը մուգատիթէսիլնտէն ճի-

տա տիււմէք նմսըլ « խայրը » օլա պիւրի իտի — էվ-վէթ օլա պիւրի իտի, չիւնքի, անլըր Մէսիհ վէ անըն թա' լիմաթը վէ Միլէքիւթ Ուլլահ հազգընտա մա' լիւմաթ ը քէամիլէյի, օլ Մու'ալլիմ ի քէրիմ քէնտիլըրտէն այրըմատըգճա քէսպ էտէմէյէճէքլէր իտի . Պինապէրին Անըն սէմայէ 'ուրուճըյլէ մալիք օլաճագլարը Րուհ, « Քէնտիլէրի ճիւմէ հազիգաթա իրչատ, » վէ տիւնեայը կիւնահ, վէ սալահ վէ հիւքմ խուսուսընտա իլլամ էտիպ , քէնտիլէր իլէ մահտուտ պիւր եէրտէ վէ պիւր ազ գէման իչիւն տէյիլ, անճագ հէր եէրտէ վէ տա' իմա թէմէքքիւն էտէճէք իտի :

էն նիհայէ շայիրտլըր էֆէնտիմիլի հիւքմ օլունմուշ, էօլմիւշ, վէ գապրտա եաթմըշ, քէնտիլէրինի տախի տէրեա ի քէտէրէ միւսթէդրագ, վէ փէրաքէնտէ վէ եէթիմ պրաղըմըշ կէօրմէլէրիլէ « Թէսէլի էտիճի » նէրէտէ, « Աթէշ վաֆթիլիլ, » նէրէտէ գալըր տէմէք տէրէճէսինէ կէլիլ իքէն, էֆէնտիմիլ մէվթէ դալիպ կէլէրէք էմվաթտան գըյամ էթտիքտէն սօնկրա քէնտիլի անլէրէ իլհար էյլէտի, վէ « Րուհ իւլ Գուսսալընըզ, » քէլամ ը շէրիֆիլէ անլէրէ սէլամէթ վէ գոււվէթ ի Րուհանիլէ պախշ էթտի իտէ տէ, գահիլէն պունուն մուզայրի օլարագ, « Սէմատան գուտրէթէ նա' իլ օլունճայէտէք » Եէրուշալիմտէ իգամէթ էյլէմէլէրինի էմր էյլէտի : Սիլըր տախի, Րապալըմըզ իսրայէլ հիւքիւմէթինէ տա' իր պիւր շէյ սէօյլէմէմիլ իտի իտէ տէ, « Գոգրէլ » քէլիմէսինին մա' նա ի հազիգիսինի անլլայամատըզլարընտան « Եա Րապալ, իսրայէլէ մէլէքիւթիւ պմ վագըթտա մը ի' տտէ էտէճէքսին » տէյիւ անտէն սու'ալ էյլէտիլըր : էֆէնտիմիլ տախի ճէվապէն « էվգաթ վէ էգլինէյի, » եա' նի, տիւնեպի հիւքիւմէթլէրին քէսպ ի գոււվէթ վէ

ինգլերազարընըն զէմանլարընը «պիւմէք սիգէ 'ա'իտ
 աէյիլ տիր,» տէյիւլ, երնէ քէնտի մէլէքիւթիւնիւն
 ինթիշարը իչիւն սէօյլէյէրէք, «Իւզէրինիզէ Բուհ իւլ
 Գուտս կէտոյիստէ քէսսլ ի գուտրէթ էտէճէքսինիզ»
 տէտի: Պու նէ տիւրլիւ պիր գուտրէթ տիր. փա-
 տիշահլըզ վէ հիւքիւմէթ գուտրէթի մի. իսյը,
 Փարզը պիր խըտմէթ իչիւն Փարզը պիր գուտրէթ,
 ես'նի պիւթիւն տիւնեատա թէվլէ վէ Յիսուսըն
 իճրա էթտիյի քէփարէթ վասըթասըյլէ կիւնահլար
 'աֆվընը վա'զ էթմէքիւք Խըս'իւն իչիւն, Եէրուշա-
 լիմտէ, Սամարիատա վէ պիւթիւն զէմինտէ «Պանա
 շահլտ օլաճագարընըզ» քէլամընտա պէյան օլընտը-
 ղընա կէօրէ շէհատէթ էթմէյէ լազըմ օլան գուտ-
 րէթ տիր, շէօյլէ քի շայիրտլէրէ հէվալէ օլընան
 վէքեալէթ վէ բէսալէթ, պիւթիւն տիւնեայա կիտիպ
 Յիսուսըն թէհլյէ էյլէտիյի խէլասը իիսպար պիրլէ,
 պիր մէլէքիւթ թէշքիւլ էթմէք իչիւն իտի, քի պու
 մէլէքիւթ զահլրէն տէյիլ, անճագ պաթընէն վէ
 հագիւզաթէն, զօր իլէ տէյիլ, լաքին քէլամըն շէհա-
 տէթիլլէ, հէմ հիլլէ վէ տէսիսէ իլէ տէյիլ, անճագ
 Բուհըն գուվլէթիլլէ թէշքիւլ օլընանճագ իտի:

Լաքին սէմատան կէլէճէյի վա'տ օլընան գուտ-
 րէթ թէ'էլիսուր էտիյօր. 'աճէպա էտիլէն վա'տ իճրա
 վէ իթմիս' օլընանայաճագ մը, Եօգտա վա'տ էտէն զաթ
 քէնտի վա'տընը ունութմիջ մը տըր. իսյը, անճագ
 անա միւնթաղիր օլընագ լազըմ տըր:

Էթէնտիմիզ պու մէլէքիւթիւն մէ'մուրյիսինի ին-
 թիսասլ, վէ 'ասաքիր վէ էպիհէ վէ գափանիսինի
 թա'եիւն վէ թանգիս, հէմ մէլէքիւթ ի մէգքիւրէնին
 ճէլալ ի էպէտիսինի պէյան էթտիքտէն սօնկրա, ճիւմէ
 շայիրտանը հազըր օլտըզը հալտէ, Զէյթուսըզ տա-

ղընըն պիր ճիհէթիւնտէ տուրարագ, ճիւմէ վասի-
 յէթիւրինին մէ'ալը պասալընտա «Սէմատա վէ զէմինտէ
 ճիւմէ հիւքիւմէթ պանա վէրիլտի, իմտի կիտինիզ,
 քեաֆֆէ ի միլլէլի շայիրտ գըլընըզ, վէ անլէրի Փէտէր
 վէ Իպն վէ Բուհ իւլ Գուտսըն իամինէ վաֆթիւզ
 էաինիզ, հէմ սիգէ էմր էյլէտիյիմ շէյլէրին ճիւմէսինի
 հըֆզ էթմէքիլի անլէրէ թա'լիմ էտինիզ, վէ իլթէ
 տիւնեանըն նիհայէթիւնէ տէյիլն պէն տայիմ իւլ էվ-
 դաթ սիպին իլլէ պէրապէր իմ,» տէյիւ սօն վասիլէ-
 թիւնի էյլէտի «Տիւնեանըն նիհայէթիւնէ տէյիլ,» — նէ 'ազիմ
 վէքեալէթ, — «Ճիւմէ հիւքիւթիւնէ» — նէ պիւհուտստ
 մէլէքիւթ — «Տաիմ իւլ էվլաթ» — նէ ուզըն միւտտէթ:

Միւքէտտէր վէ վա'տընա միւնթաղըր շայիրտլէ-
 րինէ Մու'ալլիմ ի քէրիմ պու սէօյլէր իլլէ պէրէքէթ
 տու'ասը օգուտըգտան սօնկրա զէմինի թէրք պիրլէ
 սէմայա տօղրու 'նըրուճ էյլէր. լաքին նէ 'աճա'լալ
 պիր 'նըրուճ, նէ գամատ, վէ նէ անը ճէլալ էյլէյէն
 գատիր պիր պազը, վէ նէ աթէշ 'արասպալարը կէօ-
 րիւնիւյօր, անճագ քէնտինտէ մէվճուտ օլան գուվ-
 վէթ իլլէ, սիւքիւթ վէ հալատա պիլլէ պիր կէօնէ
 հարէքէթ օլընայարագ, Ալլահըն թախթընա տօղրու
 'նըրուճ էտէր, Պու վազը'ատա զէմին գուվլէ ի ճա-
 գիպէսինի պէր թարաֆ էտէրէք, անըն Գատիր Ալ-
 լահ օլտըղընը իգրար ու ի'լան, վէ սէմա անըն ճիւ-
 լիւսինէ թէտարիք օլընամուշ րուշէն պուլըթլար իլլէ
 անը իսթիւզալ էյլէտի. շօլ էպէտի գափուլար մէ-
 վէք իւլ գիւլ ճէլալըն կիրմէսի իչիւն պաշարընը գալ-
 տըրտըլար, վէ էմվաթտան գըյամ էթմիլ օլան պու
 Միլէտ Եւլ Գիւլ-Պէտէրին թախթընա ճիւլուս էյ-
 լէտի. վէ «Սէնին թախթըն, ես Ալլահ էպէտ իւլ տ-
 պատ տըր, սէնին մէլէքիւթիւնիւն 'ասասը իսթի-

գամէթ 'տոտաը տըր, » վէ «Ճիւմէ մէլա"իքէ անա
 'իպատէթ էթսին,» կիպի սէօզլէր իլէ, մախլուգաթ
 անա պի'աթ վէ 'ուպուտիլէթէ տա'վէթ օլունտու :
 Մէլա"իքէ տախի անա սէմալի գուտտուս իւլ ագ-
 տաստա սէճտէ էթմէլէրլիլէ շայիրուլէրէ, էֆէնտի-
 լէրինին տիւնեայա նիւզուլընը պիհուտէ եէրէ պէք-
 լէմէլէրինի վէ Փագաթ անըն կէօյիւն պուլութ-
 արընա րաքիպ օլարագ, թէքրար տիւնեայը հիւքմ
 էյլէմէյէ կէլէճէյինի իխպար էյլէմէք իշիւն տիւն-
 եայա նաղիլ օլտըլար. պէօյլէճէ կէրէք սէմա կէրէք
 զէմին անըն մէլէքիւթիւնիւ գապուլ էտիպ' մէլա"իքէ
 տախի անըն հագգընտա շէհատէթ էյլէտի :

Արթըգ իմանսըզըղա եէր գալմայըպ' ըէսուլլէր
 վա'տըն իճրա վէ իթմամ օլունաճաղը վագըթ եա-
 գըն օլտըղընը պիլէրէք, իման իլէ Բուհըն նիւզու-
 րընը պէքլէյօրլար իտի :

ՅԱՍԼ Ե ՍԱՆԻ

Վա'տըն էճրա վէ իթմամնա ինիաղար

Շայիրուլէր 'աղիմ սիւրուր իլէ Զէյթունլըգ տա-
 ղընտան 'ավտէթ էտիպ' էվվէլա, 'արգը շիւքրանիլէթ
 իշիւն հէյքէլէ վէ պա'տէհու տու'ա էթմէք իշիւն
 պիր Փէվգանի օտայա թէճէմմիւ' էյլէտիլէր :

էֆէնտիսինի ինքեար, լաքին սօնկրա կէօզ եաշ-
 արըյլէ թէվլէ էյլէյէն Պետրոս, վէ շէրիւր բուհըն
 թա'նթը հիւքիւմէթինտէն ազատ էտիլըլ օլանմէճ-
 տիլի Մէրեէմ, վէ «Գալպինէ գըլըճ սախլանմը» օլան
 Յիսուսըն վալիտէսի Մէրեէմ, վէ սէվիւլիւ շայիրտ
 Եուհաննա, վի սա"իլլէր հագըր օլարագ թէճէմմիւ'

էյլէյէն պու մէճլիտտէ Սլահա նէ գատար Փարգըլ
 տույղուլար իլէ թա'ղիմ վէ թէմճիտ օլունուր վէ
 ճէլալ Ուլլահ նէ Փարգըլ թասավլուրաթ իլէ պէ-
 յան օլունուր: Պու նէ աղիմ թէպէատիւլաթ տըր .
 էվվէլա թէգարրուպ օլունմազ նուրտա սաքին օլուպ'
 քէնտիինի ուզագտան մէշնուտ աթէշ եա պուլութտա
 պէյան էյլէյէն կզլի վէ էպէտի Նէհօվայը, շիմտի
 ինտան շէքլինտէ պէյան օլունան Բապպ Յիսուսըն
 եիւզիւնտէ գօրգու, եա հէյպէթ իլէ տէյիլ, անճագ
 մուհապպէթ իլէ տօլու վէ ղայէթ բուշէն վէ ճէլիլ
 պիր հէյ"էթտէ միւշահատէ էտիպ' իլք տէֆ'ա օլարագ,
 տու'ալարընը գուզու եա էրքէշ գանը իլէ տէյիլ,
 անճագ իէրտէնին իշ թարաֆընա կիրէն ինէլաքեա-
 րըն իսմիլլէ 'արգ էտէրլէր: Նէ 'աճա"իպ թէպէտ-
 տիւլաթ.—պէշալթը հաֆթա էվվէլ կէօզլէրի էօնիւնէ
 անճագ պիր խաշ, վէ գանը ագան պիր ճէսէտ, գօյու
 գարանլըգ, հագարէթ, մէվթ, տէհէթ վէ իղթիրապ
 կէլիւր իքէն, շիմտի Բապպըն ճէլալը, թէրէննիւմազ
 մէլա"իքէ, գուտրէթ, ինթիշամ, հիւքիւմէթ վէ մէճ-
 բուհ, Փագաթ հայաթը էպէտիլլէ գուվվէթիլլէ հայյ
 օլան ինէլաքեարը կէօրիւնիլյօր :

Օլ կիւն կէշէր կիտէր, սասպահ օլուր, պիր կիւն
 տահա, վէ պիր ղայրի կիւն տահա, նիհայէթ տօ-
 գուզ կիւն կէշէր, ամմա վա'տ իճրա օլունմայօր. պու
 ճիւմէ իլէ շայիրուլէր 'աճիզ գալմայարագ «Աթէշ
 վաֆթիլիլի» պէքլէրլէր :

«Արթըգ նէ լազըմ, էտէճէյիմիլի էթտիք, մէշ-
 ղուլլէթ վէ իլլէրիմիլլէ տաղըլարըմ» : Եուհաննա
 Պետրոսա «Աէն սէպէպ օլտըն», Յիլիպպոս Եու-
 հաննայա «Աէն սէպէպ օլտըն, զիրա գարընտաղըն
 իլէ իւզէրիմիլլէ հաքիմ օլմագ իսթէտին», Անտրէաս

Թօմայա «Մէնին իմանազղըզըն սէպէպլինտէն տիր»,
 Ե՛նթմիւրէր վա՛տըն իճրա օլունմատըղընըն սէպէպլինի
 Օն իբիւրէէ իսնատ էտէրէք «Բիմի ինքեսար էթտի ,
 քիմի էլէ վէրտի, քիմի սէօղիւնէ իման էթմէտի » ,
 Մէրեհմէլէր, «Պիգտէն մա՛տա ճիւմէսի սօղուգ վէ մու-
 հապպէթսիզ տիրէր, տիււմէնլէրէ թէսլիմ օլունտը-
 ղընտա անը թէրք էտիպ Ֆիրար էյլէտիւր» տէյրէք
 պիրկպիրինէ ի՛թասպ էթմէտիւրէր վէ եախօտ. «ԲէՖա-
 րէթ վէ խէլաս թանդիմի իթմամ օլունտու, տահա նէ
 պէքլէյօրըզ, էֆէնտիմիզին թա՛լիմաթընը էօյրէն-
 տիք, տահա նէ թէտարիք իսթէրիզ. «Կիտիպ վա՛զ
 էյլէյինիզ» էմրինի ախզ էյլէտիք, տահա նիջիւն
 տուրոյօրըզ, կիթմէյէ հազըր իզ, տիւնես միւհ-
 թաճ տըր, ատէմէր գուլէթ վէ իմանազղըզտա վէ-
 ֆաթ էտիյօրըր, վազըթ տախի կէշիյօր, արթըզ
 կիտէլիմ տէյիւ ՛աճէլէ էթմէտիւրէր»: Պու վէ պունա
 միւմասիւ սէօղէր իլէ նիֆագ վէ մէ՛յուսիյէթէ
 մէյլ վէրմէյիպ՝ լյագաթսըզ գալլէրինին « Աթէշ
 վաֆթիզինէ » նա՛՛լ օլմալարընը պէքլէտիւրէր :

ՅԱՍԸ ՍԱԼԻՍ

Վա՛տըն էլմամը

Իսրայէլ՝ գուգու գանը սէրփիլմէքլէ Մըսրըն վու-
 րուլտըզը ՛աֆէթտէն խէլաս պուլտըզը կիւնտէն էլ-
 լի կիւն սօնկրա թուր ի Սինայա կէլտիյինտէ, Ե՛էհօ-
 վա Ալլահ աթէշ ՛ալէվլինտէ զահիր օլուպ՝ պօրու սէ-
 տասըյլէ քէլամընը իրատ վէ շէրի՛աթը ի՛թա էյլէ-
 միւ իտի, Թանդիմ ի ճէտիտտէ տախի լէքէսիզ Գու-

զոււնըն զէպհիլլէ էսարէթին պէնտլէրինին գըրըլ-
 մասընտան էլլի կիւն միւրուր էթմիւշ օլուպ՝ թանդիմի
 դատիմէ կէօրէ ի՛թա ի շէրի՛աթըն զիքրի կիւնիւ
 կէլմիւշ օլտըղընտան, շայիրտլէր «Ճիւմէսի պիւ իթ-
 թիֆագ պիր եէրտէ հազըր օլտըզլարը հալտէ, ան-
 սըզըն սէմատան» «Շիտտէթլէ էսէն ըիւզկեսար սէսի
 կիպի պիր սէտա կէլիպ՝ օթուրտըզլարը էվի տօլ-
 տուրտու». խանէլէրի շարփարագ թախրիպ էյլէյէն
 Փուրթոււնա, վէ եախօտ պիր պատ ի սէպա տէյիւ, ան-
 ճագ գուվվէթի ըիւզկեսար սէսի կիպի «Պիր սէտա»,
 եա՛նի պիր թէ՛սիր իւզէրլէրինէ նիւզուլ էտէրէք ,
 ճէմի՛ ի էֆքեսարը հիւքմ էյլէտի: Պու սէտանէ օլմալը
 տըր՝ էօլիւմ գուլմէթինտէ եաթանլարը իհես էտէ-
 պիւր տէյիւ Հէզգիէլ փէյլամպէր քիթապընտա ըիւզ-
 կեսար թէմսիլլիւլէ պէյան օլունան Բուհըն թէ՛սիրի տիր
 քի ան գարիպ «Միւնգաստէմ տիլլէր» վէ «աթէշ» ա-
 լէվլի հէյ՛էթինտէ հէր պիրինին պաշընտա զահիր
 օլտու. Մէսրուր վէ շատման օլունըզ, էյ անըն խէ-
 լաս էյլէտիլի ազվամ, Բապպ քէնտի քէլամընը իթ-
 մամ վէ Բուհ Ուլլահ գուլմէթ տիւնեսաընտա էվ-
 րատ Ուլլահը զլյարէթ էյլէտի :

Իչպու զահիր օլան աթէշ Ապրահամա կէօրիւնէն
 թէնուուր, պէրրլյէտէ էօնտէն կիտէն աթէշ՝ ամուտը,
 Իչա՛եանըն տուտագլարընա սօգոււնան աթէշ գօրը,
 եախօտ Հէզգիէլէ զահիր օլան աթէշ ՛ալէվլի շէք-
 լինտէ տէյիւ իսէ տէ, շէքսիզ պիր ՛ալէվլ օլմայըպ
 «Միւնգաստէմ տիլլէր» շէքլինտէ օլմասը , իչպու
 թանդիմ օլունաճագ տիյանէթ ի ճէտիտէնին, բու-
 հըն պիր գուվվէթ վէ հէրարէթ ի ՛աղիմէ իլէ սէ-
 մատան նիւզուլ էտիպ՝ թէ՛սիր էթմէսինտէն նէշ՛էթ
 էտէրէք, Ինճիլէն լիսանէն էփպար վէ Ինիւրուլէ գալլ-

լէրի փառէյնճէյնի սուրէթ ի վազըհտէ պէյան
էտլյօր խտի :

էֆէնտիսիզ իճրա էյլէտլյի քէֆարէթի վէ րուհըն
թաթհիր էթմէք խըտմէթինի իմա էթմէք պապըն-
տա, մուհրապա վէ զէպիհէլէր, մէզպահ վէ քէրու-
պիլէր, էֆօտ վէ կէօլուսլուք, Ուրիմ վէ Թուամիմ,
Թապութ իւլ 'ահա վէ պիւթիւն հէյքէլ 'իպտէթինի
լազվ էտիպ' եալընըզ սու, էթմէք վէ շէրապը թա-
եին էյլէտլյի կիպի, հայաթ ք րուհանլյէտէն մահ-
րում օլանլարը իհեա, վէ միւրուք հէմ մէճալիս հու-
զուրընտա տուրուպ' խասիմլէրի պիլէ իլզամ վէ իզ-
նա' էյլէյնճէք օլան գուվլէթէ 'ալամէթ օլմադ ի-
չիւն տախի «աթէշ տիլլէրի», իհսան էյլէտի. Տէլ,
խապէր, քէլամ վէ թէպըր ի պէշարէթ — Բէշ տիլ-
լէրի տախի ինսան լիսանը, հադիգաթ Ուլահ, իւ-
համ վէ գուտրէթ ի սէմավլյէյի կէօսթէրի: Պիր
տիլ օլմայըպ, անճադ չօգ տիլլէր օլմասը տախի
հէր քէսին 'ինայէթ վէ հադիգաթ Ուլահը քէն-
տի լիսան ք մատէրզատը իլէ իշիտէճէյնի էշա-
րէթ տիր :

Իշուր իւք տէհր իրիսթիյանլարընըն ալնլարընտա
միւշահատէ օլունան աթէշ 'ալէվի, 'ասր ք հազըրըն
հէրարէթսիզ, մուհապպէթսիզ վէ տիւնեէվի իրիս-
թիյանլարը 'ալէյնիտէ նէ շէհատէթ էտէր. պիզի
մահճուպ վէ պէշարէթի հէր լիսան իլէ հէր գապիլէյն
թէպըր էյլէմէյն մէճապուր գըլմազ մը : Պու զայ'
օլմուշ վէ էօլիւշ պէնի ատէմէ « Աթէշ տիլլէրի »
իհսան էյլէյն Սլահա համտ օլուն, Պու 'ադիմ պէ-
րէքէթ կէլիպ' փութլար իլէ սանէմլէրէ' Իլահլարը-
մըզ պուշլար տըր» տէյրէք 'իպտէթ էթմէք գէ-
լալէթինտէն պիզի խէլաս էյլէտի: Տաիմ'իւլ էվգաթ

«Սճա'իպաթ իճրա էյլէյն Սլահըմըզ էհէօվայա
համտ օլուն» «Իսմի իլ էլ հպէա միւպարէք վէ
պիւթիւն զէմին ճէլալլյէ մէմու օլուն»: Ամին :

ՊԱՊ Ը ՍԱՆԻ

ԱԹԵՇ ՎԱՅԹԻԶԻՆԻՆ ՍԷՄԵՐԷԼԵՐԻ

ՍԷՄԵՐԷԻ ՌԻԼԱ

ԳԻՎԷ Ե ԲՆԿԱՆԵՅ

Քիթապըն' «Ճիւմլէսի րուհ իւլ Գուտա իլէ մէմու
օլտըլար», քէլամը եալընըզ իլհամ վէ իճրա ի միւճի-
զէ գուվլէթի տէմէք օլմայըպ' անճադ անըն թէ' սի-
րաթըյլէ Քրիստոս իչիւն շէհատէթ էթմէյն հազըր
օլտըլար, եա'նի հալիմ վէ րահաթ պիր գալպ իլէ,
խըտմէթ ի մէզքիւրէ իչիւն լազըմ օլան իւմիտ վէ
իման, զայրէթ վէ շէճա'աթ իլէ տօլտըլար' տէմէք
տիր: Թա'պիր ի մէզքիւր Քիթապ ք շէրիֆտէ պու
մա'նա իլէ միւթա'մէլ տիր. մէսէլա, վաֆթիզ էտի-
ճի Եուհաննա վէ եէտի շէմմասլար վէ Պարնասպաս
հազըրնտա «րուհ իլէ մէմու խտիլէր» տէյիւ մու-
հարրէր տիր. Պետրոս տախի րուհըն գուվլէթինէ
մալիք օլտըգտան սօնկրա, ինքեար էյլէմիլ իտլյի
էֆէնտիսինի խասիմ րէ'իսլէր հուզուրընտա իզրար
վէ պէշարէթինի թէպըր էյլէտի: Թէ'ատտի վազ-
թընտա տախի, շայրտլէր րապպա ֆէրեատ էյլէ-
տիլլէրինտէ, 'իյա իւլ խամսինտէ օլտըղը կիպի, «Եհր
սարսըլպ ճիւմլէսի րուհ իլէ մէմու օլտրապ», քէ-

լամ Ուլլահը ճէսարէթ իլէ սէօյլէմլիլէր տիր : Պու վազը՝ ալարտան վէ էֆէնտիմլիլին Բուհը վա՛տ էյլէ-տիլինտէ, միւ՛մինլէրի թէսլիլէ վէ իհեա էտէճէյինէ զլյատէ էհէմլիլէթ վէրմէսինտէն տախի, գուվվէ ի րուհանլիլէ մահգա իլհամ վէ իճրա ի միւ՛ճիղէ օլմա-յըս պիլ՛աքս իման, իւմիտ վէ ճէսարէթ իքթիսասլը օլտըղը զահիր օլուր :

Մատտի 'ալէմտէ էլէգթրիգա կիպի կէօզ իլէ կէօրիւպ գուլազ իլէ իշիտէմէտիլիմիզ պա՛զը գուվ-վէթլէրին մէվճուտօլտըղընը՝ ալլամէթլէրինտէն տէրք էթտիլիմիզ միսիլիւ Յիսուսըն եհրինէ կէլէն թէ-սէլի էտիճիլի տախի, հավասս ը խամիսէ իլէ տէրք էաէմէղ իսէք տէ գալլի ի ճէտիտէ մալիք օլանլարտա միւշահէտէ օլուհան 'ալլամէթլէրինտէն անըն մէվ-ճուտ վէ տա՛իւմ իւլ էվգաթ միւ՛մինլէր իլէ միւթէ-մէքքին իտիլինի պիլիլը վէ անկարըզ : Փապլօս տախի «էյէր պիլը քիմսէտէ Գրիստոսըն րուհը եօք իսէ, օլ քիմսէ անըն տէյիլ տիր» տէյիւ պոյուրուր, վէ ախէր եհրտէ տախի Բուհ իլէ մէմլու օլմագլըղը էմը էտէր . պուհտան Բուհ իւլ Գուտաս նա՛իլ օլմայանըն հալա Նրիսթիյանլըղըն հագիգաթընտան վէ վասֆը նագա-պիլ սէլամէթտէն մահրոււմ, վէ Գրիստոսս օլան իմանը հագիգիլէ մալիք օլմատըղը իսթիտալ օլուհա պիլիլր :

«Բուհա նա՛իլ օլմագ» վէ «Բուհ իլէ մէմլու օլմագ» թա՛պիլիլէրի հէման պիր շէյ օլուպ՝ էվվէլքիսի պի-տայէթ վէ սօնկրաքիսի պիտայէթին իքմալը տըր . պիրի նուրըն պիր գարանլըգ օտայա կիրմէսինէ , աիկէրի իսէ նուրըն պիւթիւն օտայը տօլտուրուպ՝ միւնէվվէր գըլմասընա միւշապիհ տիր . պիր տէ Բուհ իլէ մէմլու օլան քիմսէնին միւթլազա իճրա ի միւ՛-ճիղէյէ միւգթէտիր օլաճաղը անկալըլմալը տէյիլ

ալիլը . զիրա պիլը ատէմ րէսսամ տէյիլ իքէն, գուվ-վէ ի պասիրէյէ մալիք օլա պիլտիլի միսիլիւ Բուհըն պիւթիւն գուվվէթիլնէ մալիք օլմայան պիլը ատէմ տախի անըն թէ՛ սիրաթ ը քեամիլէսիլիլէ մէմլու օլա պիլիլր : Հագիգաթէն, Փապլօս րէսուլըն պէյան էյ-լէտիլի կիպի , Բուհըն թէ՛ սիրաթ ը հագիգիլէսինի պիլիլէյէն պիլը ատէմ տախի իճրա ի միւ՛ճիղէյէ միւգ-թէտիր օլա պիլիլր . լաքին «Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէմ-լու» օլմագ նէ միւպարէք քէլամ տըր . Ալլահա պու-քէլամը իշիւն չօգ թէշէքքիւր օլուհն . Բասպ պէն-տինին հէյքէլի օլան գալլի ինսանա հէմ կէլիլ հէմ տէ հուգուրընըն ճէլալի անը տօլտուրմը տըր :

Պէօյլէճէ «Ալլահըն պիլ ճիւմլէ քէմալիլէթի իլէ մէմլու օլալըմ» տէյիւ տու՛ա էթմէքտէն ինթիրազ էթտիլիմիզտէ, Բէսուլըն «Ալլահըն պէլճի-ճէ քէմալի-լէթիլին ալընըզ, » տէմէյիպ, «Գալլիլիլ պէն» իլէ տօլուհն» տէմիլ իտիլինի տէր խաթըր էտէլիմ, զիրա կիւնէշին պիլ ճիւմլէ գլյասը պիլը օտայա սըղմազ իսէ տէ, գարանլըգ թարաֆը գալմայաճագ տէրէ-ճէտէ անը տօլտուրա պիլիլր : Քիլլամ Ուլլահ վասըթա-սըյլէ Բասպ Մէսիհին իւղէրինտէ ճէլալ Ուլլահ պիլիլէ իղհար օլուհուր իքէն, անը տէրճ եա քէշֆ եախօտ ֆէհմ էթմէք Փիլըրինի քիւլլիլէն պէր թարաֆ էտէրէք, գալլի միւթէվազը՝ իլէ, օլ նամահսուր վէ նամիւթէնահի, էգէլի վէ էպէտի նուր ը 'աղիմին պու էտնա գալլիմիլիլէ կիրիպ քեամիլէն անը տօլ-տուրմասընը նլյազ էյլէյէլիմ :

«Ալլահըն պիլ ճիւմլէ քէմալիլէթի իլէ մէմլու» օլմագ նէ տէրէճէ 'աղիմ պիլը պէրէքէթ իտիլինի ֆէհմ էյլէյէն Փապլօս պու նլյազ իւղէրինէ, «Վէ պիլտէ 'ամիլ օլան գուտարէթէ կէօրէ հէր խուսուստա տիլէ-

տիյնմիզ եա տիւշլունտիւյիւմիւզուտէն զայէթ զիյատէ
 իճրա էթմէյէ գատիր օլանա, Մէսիհ 'իսանըն վասը-
 թասըյլէ, քիլիսէտէ ճիւմիէ տէհրլէրտէ էսէտ իււ
 ապատ համտ օլտուն, ամին,) տէյիւ 'լիւմիէ ի քէլամ
 էտէր, վէ «Ալլահ պիզէ հէր 'ինայէթի թէգեիտ էթմէյէ
 գատիր տիր, թա քի հէր վազըթտա հէր եէրտէ
 քէմալը իքթիֆանըզ օլա,» տէմէսիյլէ տախի, Ալլա-
 հըն լութֆընըն իզտիյատ պուլմուշ իտիյնի պէյան
 էյլէմիշ տիր: էֆէնտիմիզ տախիխուսուս ը մէգըլըրիւ
 իզահ էտէրէք, «Հէր քիմ քի պանա խման էտէր իսէ,
 ֆիթտալըն պուլուրտըզը վէճէլէ պաթնընտան տիրի
 սու ըրմագլարը ճէրեան էտէճէք տիր, » տէտի: Նէ
 զանի լութֆ վէ 'ինայէթ. միւ՛մինին գալլի ասըլ
 մէնպա՛տան չըզան սուլար իլէ աօլու վէ օլ սույու
 ախէր եէրլէրէ թէվզի՛ էտէն պիր հավուզա թէչպիհ
 էտիլմիշ տիր, մէնպա՛ ը մէգըլըր իսէ Ալլահըն թախ-
 թընտան չըգար. «Վէ պանա պիլլուր կիպի պէրրագ
 օլարագ Ալլահըն վէ Գոուշանըն Ռաիֆընտան ագար,
 հայաթ «ոշընըն՝ փաք ըրմաղընը կէօսթէրտի» (Վահ.
 22. 1.) Անա «կէլէն ասլա սուսամայաճագ տըր»)

Բուհ իւլ Գուտսըն ինսան բուհընտա հազըր պուլուն-
 տըզընը անճագ անըն թէ՛ սիրինէ մագհար օլան ճան
 անկլայա պիլիր: Պու տէտիյնիմիզի շու իքի միսալ իլէ
 իզահ էտէլիմ. ֆարզ էտէլիմ քի, պիր կէմինին զըպ-
 լէնամէսի իւզէրինէ, տիւմէնճինին խապէրի օլմայա-
 րագ պիր մըզնաթըզ թէ՛ սիր էտիյօր, լաքին տիւ-
 մէնճի անը նէ կէօրէ պիլիր, նէ իշիտէ պիլիր, նէ տէ
 պիր եօլ իլէ անկլայա պիլիր, անճագ կէմի գարայա
 չարիլըլսլ նէթիճէսի զահիր օլտըզընտա անկլար :
 Եախօտ, ֆարզ էտէլիմ քի, պիրի ա՛մա օլարագ իքի
 քիմսէ կիւնէչէ պագայօրլար, անլէրտէն պիրի կիւնէչի

կէօրէմէզ. նիշլուն, կիւնէչին օլմատըզը, եախօտ զի-
 յասընը պիրինէ վէրիսլ՝ տիկէրինէ վէրմէտիյի իշիւն
 մի. Սայր, պիրինին գուվվէ ի. պասիրէյէ մալիք, տի-
 կէրինին իսէ անտէն մահրում օլտըզը իշիւն տիր :
 Իշթէ ճան պէօյլէ տիր, Բուհ Ուլլահ հազըր, լաքին
 հէր ճան Փէհմ էթմէզ :

Ինսանըն գալլի Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէմու օլ-
 տըզընտա եալընըզ բուհը տէյիլ, անճագ վիւճուտը
 տախի պէյթ Ուլլահ օլուսլ՝ պու ֆանի վիւճուտտէ
 իքէն պիլէ, օլ ատէմ Բուհ իլէ եաշար, Բուհ իլէ եիւ-
 րիւր, վէ քեաֆֆիէ ի ա՛մալու աթվարը անըն գալլին-
 տէ Բուհ Ուլլահըն թէմէքըլէն էթտիյնի պէյան էյլէր:

Գալլի ի ճէտիտէ մալիք օլմայան ատէմին տախի
 բուհը վար, ֆագաթ անըն գուտուր ու գապահաթը
 պու տըր քի քէնտի գուտրէթլէրինի, եա՛նի գուվ-
 վէ ի միւտրիքէ վէ միւթէխայիլէ վէ գալլին իհ-
 սաս ը մէմուէչէսինին ճիւմէսինի վէ իրատէսինի
 ճիւմանի վէ ֆանի մէնֆա՛աթլար իշիւն իսթի՛մալ
 էտէր : Պու հալտէ օլան ինսան իլէ հայվանըն
 ֆարզը շու տըր քի, հայվան ֆանի մէնֆա՛աթլար
 իշիւն ֆանի գուվվէթլէրինի, ինսան իսէ հէման օլ
 մէնֆա՛աթլար իշիւն բուհանի, ա՛լա վէ ֆա՛լիզ գուտ-
 րէթլէրինի իսթի՛մալ էտէր. լաքին Բուհ իւլ Գուտս
 ինսանըն բուհընա թէ՛ սիր էթտիյնտէ, վիւճուտ,
 'ազլ վէ գալլին ճիւմէ գուտրէթլէրի պէր հայաթ
 օլուսլ, պիր սէրտարըն իրատէթի թէլ վասըթասըյլէ
 քէնտի օրտուսընըն ուզագտա պուլունան թէֆէրբու-
 'աթընա պէյան վէ իճրա օլունտըզը միսիլլու, իրատէթ
 Ուլլահ տախի, Բուհ վասըթասըյլէ անլէրտէ պէյան վէ
 իճրա օլունուր: Հայաթ ը էպտիյլէ պու տըր, մէս-
 լէք ի Նուր պու տըր. մէվահիսլ ի սէմալիյէ պու տըր:

Իմօրի Րուհ իւլ Գուտսա մալիք օլանն ատէմին
 'էօմրիւ պիթ թապլի' քէնտիսինտէ պուլունմայան պիր
 գուլվէթ վէ թէ" սիրաթ ք ը ըուհանկյէ պէյան էտէր:
 Տէմիր հալ ի ապիսինտէ սողուգ, սէրթ վէ սյահ
 պիր մատտէ օլուսլ' պիր միգտար գըզտըղընտա հէյ-
 "էթի թէպէտտիւլ էթմէզ խտէ տէ, եագլաշանը գըզ-
 տըրաճագ տէրէճէտէ պիր հէրարէթ քէսպ էտէր .
 զկյատէ գըզտըղընտա, հէյ"էթի թէպէտտիւլ էթտիք-
 տէն մա'տա, աթէշ քէսիլիսլ' եագլաշանը տախի
 եագար: Ինսանըն Րուհ իլէ օլանն 'ալագասը պէօյլէ
 տիր: Անըն ըուհընըն գուտրէթլէրի Րուհ իւլ գուտ-
 սըն թէ" սիրկյլէ նէ գատար 'ազիմ թէպէտտիւլաթ ք
 մուհիմմէյէ մագհար օլուր, էլլի կիւն մուգատաթմ
 Րապպընը խըտմէթքեարլար եանընտա ինքեար էյ-
 լէյէն Պեորոս, շիմտի ճէսարէթլէ քեանին ի ա'զամ
 վէ ըու'եսա վէ մէճալիս հուգըրընտա տուրուսլ,
 « Հայաթըն ըէ" իսինի գաթլ էթտինիզ, » տէյէրէք
 անլէրի իթթիհամ էյլէյօր:

Քեանըն, 'ասր ք հագըրտա տախի, Հանօք, Եու-
 հաննա, Պեորոս վէ Փավլօս կիսլի, Ալլահ իլէ եիւ-
 ըիւլիսլ' տու'այա սէվամ էտէրէք, Րուհ իլէ մէմլու
 օլանն ատէմլէր պուլունսա: է'յ Րուհ, 'յոտ իւլ խամ-
 սինտէ օլտըղը միսիլիւ, գուլվէթլինի պէյան վէ նու-
 ընը իչրագ էտիսլ լութֆընըն քէմալկյէթ վէ զընա-
 սընը իհսան էյլէ:

ՍԷՏԵՐԷ Ի ՍԱՆԻՅԷ

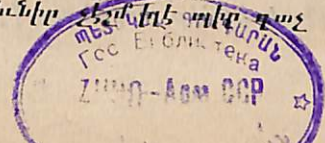
Իճրա է զե'ճեղէ գուլվէթլէ

«Վէ ախէր լիսանլար թէտէլլէմ էլլօյէ պաշապըլար»

'Ազլ մատտէյէ Փա"լիզ վէ պինա"էն 'ալէյհ անա
 հաքիմ օլտըղը միսիլիւ, անըն գուտրէթլէրի իւղէ-
 ըրինտէ իճրա օլունան միւ'ճիզլէր տախի, պէրր ու
 պահր, նէյլիր վէ նիւճուս հէմ վիւճուտ ի ինսանի
 իւղէրինտէ իճրա օլունանլարտան ա'լա վէ ա'զամ
 տըր: Իլհամ, նիւսուլվէթ վէ լիսան ք ախէր թէ-
 քէլլիւմիւ, 'ագըն գուտրէթլէրի իւղէրինէ իճրա օ-
 լունան միւ'ճիզլէրտէն օլուսլ' ըէսուլարըն էյամըն-
 տան մուգատտէմ իլհամ վէ նիւսուլվէթ վար իտի
 իտէ տէ, ախէր լիսանլար թէքէլլիւմիւ Փարգը պիր
 թէ" սիր վէ Փարգը պիր գուլվէթ օլարագ, իզհարը
 ճիւմիլէ միւսթէմիլլէրի իլգամ էյլէմէյէ վիք միւնա-
 սիսլ իտի:

Պու իքի նէվ' միւ'ճիզլէրին ինտան իւղէրինէ օլան
 թէ" սիրաթ ք տախի Փարգը տըր: Մատտի 'ալէմիւ-
 զէրինտէ իճրա գըլընան միւ'ճիզլէր Գատիրին գուտ-
 ըթիլինի պէյան էտիսլ Փիքրիսիզի միւնի ի ճիհան
 վէ մէնսալ' հայաթ օլան Ալլահա իսալ էտէր իքէն,
 տիկէրի խտէ քքեարը թէնվիր վէ գալպի թէճտիտ
 էյլէյէն Րուհ Ուլլահա իհտա էտէր: Տէրուն ք Փիքրէ
 հաքիմ օլուսլ' անը պիւմէտկյի լիսանլար թէքէլլիւմ
 էթմէյէ մուգթէտիր գըլան պիր գուտրէթ ի նա-
 մահտուտէ նէ 'ագիմ գուտրէթ տիր:

Եէվմի մէգըրտէ, պիր Փէվգանի օտատան միւ-
 Փէրրին լէհճէ վէ միւնիլ

չըգարագ, թէսատիւֆ էթտիքէրի Հասկէ իլէ հա-
 պէշի, Բօմալը իլէ լաթինի, Սճէմ իլէ Փարսի, Արապ
 իլէ արապի լիսանլէ միւքեալէմէ էտէրէք, Ինճիլին
 միւթտէսինի թէպչիր էտէրլէր, վէ էհալիի Եէրու-
 շալիմ անլէրի իսթիհգա էտէր իսէ տէ, էճնէպլլէր՝ Եէք-
 տիկէրլէրի իլէ միւլադաթլարընտա, լիսանլար Փարգ-
 ւը, Փագաթ մատտէնին հէման պիր, Էա՛նի՛ Նազա-
 րէթլի Յիսուս Իսնուլլահ օլուպ ճինս ի ինսանըն խէ-
 լասը իլիւն վէֆաթ վէ դըյամ էյլէմիլ իտլինի
 Փէհմ էտէրլէր: «Վէ պու նէճաթ ք՝ ազիմէյի Եալը-
 նըդ ճինս ի ինսանըն Խալիգի իճրա էտէ պլիլր» տէ-
 յիւ իսթիլթամ էտիսլ՝ օլ Զաթ ք ճիհանպանլիլ թէմ-
 ճիտ էտէրլէր :

Սգլ ք ինսանի տա՛խմա «Հագիգաթէն Ալլահ քէն-
 տի իրատէթինի իլէամլէ պէյան էյլէմիլ մի», «Հա-
 գիգաթէն Եէհօվա ինսանա սէյլէմիլ մի», «Հագգան
 միւճրիմ վէ մէրտուտ ճինսէ Եարտըմ էտիսլ՝ տու՛ա-
 ւարըմըզը իսթիճապէթլէ ահվալ ք փէրիշանիմիգէ
 թէրահհիւմ էտէր մի», «Յիլ վագը՝ քէլամ Ուլլահըն
 միւճիտի ինսան մը, Ալլահ մը» կիպլի սու՛ալար ի-
 բատ էտէր: Քիթապ՝ «Վէ Ալլահ Իսրայէլէ խիթա-
 պէն տէտի» պույուրույօր: Իսրայէլ տախի, թուր ի
 Սինատա էվամիր վէ շիր՛աթը դապուլ էտէր իքէն,
 միւթթէհիւմ վէ միւճրիմ օլտըղընը հիսս էտէրէք
 Մուսայա «Պիզիմ իլէ սէն միւքեալէմէ էյլէ, վէ տինի-
 լէրիզ, ամմա պիզիմ իլէ Ալլահ միւքեալէմէ էթմէ-
 սին, օլմայա քի էօլլիլմ» տէտիլէր: Բապալ օլ դա-
 տիմ ՚իյտ իւլ խամսինտէ աթէշ իլիւնտէ գահիր օլ-
 տըղը կիպլի, պէյլէճէ էֆէնտիմիզին ՚ուրուճընտան
 սօնիրա պու ճէտիտ ՚իյտ իւլ խամսինտէ տախի ա-
 թէշ իլիւնտէ գահիր օլուպ՝ Ղուֆրան, խէլաս վէ հա-

յաթ իլան էտլյօր: Իմտի ճէմի՛ ի ազվամ պու իլէամ
 իլիւն մէսուր օլուպ անը պիւթիւն տիւննայա նէշը
 էյլէսին :

ՍԷՍԷՐԷ Ի ՍԱԼԻՍԷ

Վա՛իլլէրէն քալլէն ինգաթիէտի ք ճախոսաթէլլէրէ

Վա՛իլլէր ՚իյտ իւլ խամսին վագը՛առընա միւրա-
 ճա՛աթ էթտիքէրինտէ րէսուլլէրին պէլադաթ վէ
 Փէսահաթլէ տէյիլ, անճագ Բուհ վասըթասըլէ
 մուվաֆֆագըլէթ պուլտըզլարընը կէօրէ պլիլրլէր :
 Պիր վա՛իլլէր քէնտի խըտմէթի իլիւն օլան թէտա-
 րիքեաթը հէր նէ դատար միւքէմիլ սուրէթտէ օլ-
 ոա, Էօգարըտան գուվլէթէ նա՛իլ օլմատըգճա խըտ-
 մէթինի լա՛իզըլէ իֆա էտէմէյէճէյինի պու վագը՛ա
 վագըհէն պէյան էտէր : Բէսուլլէր կէօքտէն կէլէն
 Մու՛ալլիմ ի քէրիմ թարաֆընտան պու մագսէտլէ
 մախուսէն թա՛լիմ էտիլլիլ վէ անըն միւ՛էստիր
 վա՛ղարընը տինիլէմիլ վէ մուգատտէս ՚իպրէթինի
 միւշահէտէ վէ միւ՛ճիզաթ ք պահիրէլլէրինի սէյր էյ-
 լէմիլ, վէ քէնտիլլէր տախի քէլամլարընըն սըհհա-
 թընա շէհատէթ իլիւն իճրա ի միւ՛ճիգէ գուվլէթինէ
 մալիք պուլուճմուշ իքէն՝ պու միսիլլիւ թէտարիքեաթ-
 քեաֆի սայըմայարագ, Էօգարըտան գուվլէթլէ միւ-
 թէլլէպալիս օլմատըգճա Եէրուշալիմտէն կիթմէմէլլէրի
 անլէրէ թէհպիհ օլուճմուշ խաի : Բէսուլլէրին իչպու
 Փէվզ էլ՛ատէ սուրէթլէ օլան թէտարիքեաթը Բուհ իւլ
 Գուտսըն թէ՛սլրի օլմատըգճա՛ ղայր ի քեաֆի՛ ՚ատտ
 օլընտու իսէ, անլէրտէն սօնիրա կէլէն վա՛իլլէրին
 թէտարիքեաթը հէր նէ դատար չօգ օլա, մէգքիւր

գուժվէթ օլմատըգճա նանըլ քեաֆի վէ միւքէմմէլ
'ատտ օլունա պիլիր :

ՍԷՄԵՐԷ Ի ՐԱՊԻՅԷ

Տէւնէայա՝ օլան Ին՝ սերէ

Րուհ իւլ Գուտտ րէսուլէր վէ իւք 'ասրըն իրիսթի-
յանլարընըն գալպլէրինէ նիւզուլ էյլէտիյինտէ ֆարգ-
լը պիր թէ՛ սիր վէ գուժվէթ հուսուլէ կէթիրտոյլի
միսիլիւ, տնլէր վասըթասըյլէ վա՛զ օլունուա՝ ա-
տէմլէրէ թէլլին օլունտըղընտա տախի ֆարգլը
պիր գուժվէթ վէ սէմէրէ հուսուլէ կէթիրիր իտի :

Ճէմի՛ ի էֆքեար վէ ա՛մալըն մէնպա՛ը օլան գալ-
պին թէպէտտիւլ վէ թէճէտտիւլ իսէ՝ գուժվէ ի
ինսանիյէ իլէ միւմքին օլմայըլ , անճագ գուժվէ ի
իլահիյէ իլէ միւմքին օլա պիլիր : Պիլ ֆարզ , պիր
չինար աղաճը իչիւն , բութուպէթտէն մահրուս
գալարագ սօլմագ վէ սուսուզլըգտան գուրու-
մագ վէ շիտտէթիլ հէրարէթ վէ պուրուտէթտէն
թէլլէֆ օլմագ , վէ էմալի թէպէտտիւլաթ միւմքին
իսէ տէ , պիր ինճիր աղաճը եախօտ էլմա աղաճը
օլմագ զայր ի միւմքին օլուպ՝ ազլա տախի մու-
ղայիր տիր : Թապի՛աթ ը ինսանիյէ տախի պէոյլէ օլ-
տըղընտան նէթիճէսի հէր եէրտէ պիր միւշահէտէ
օլունույօր . թապի՛աթ ը մէգքիւրէ հէր հալտէ , սը-
ճագ վէ սօղուգ էգալիմտէ , պէրրիյէտէ վէ մէտէնի
էյոյլէթլէրտէ , շարգի վէ զարպի գըթ՛ալարտա թէճ-
րիպէ օլունուու , վէ նէթիճէ տա՛խմա պիր , տիր .
կիւնահ վէ անը միւթէ՛ագըպէն մուզայագա , իղթը-
րապ , քէտէր վէ մէ՛յուսիյէթ հուսուլէ կէլիր : Պուն-
տան թապի՛աթ ը մէգքիւրէնին քէնտինէ ֆա՛խգ պիր

գուժվէթէ միւհթաճ օլտըղը , վէ պունու էյլէթ թէպ-
տիլ էտէն գուժվէթ մին թարաֆ Իլլահ իտիյի իս-
թիտլալ էտիլէ պիլիր :

Իշուու Իյոտ իւլ խամիխնտէ իճրա օլունան միւ՛ճի-
զէ ի պահիրէնին նէթիճէսի , իւշ պին քլմսէնին սէվ-
տիքլէրի կիւնահլարընը թէրք պիրլէ , ֆարգլը պիր
'էօմրէ միւպաշէրէթ էտէրէք , Ալլահա խըտմէթ էյ-
լէմէլլէրի օլմուշ տըր : Թապի՛աթ ը ինսանիյէյի տիւշ-
տիւյիլ հալտէն րէֆ՝ իլէ սուրէթ Ուլլահ իւզրէ իհ-
եա էյլէմէք , ինճիլին՝ ազիմ իֆթիխար վէ շանը տըր :
«Վէ չալը եէրինէ մէրսին աղաճը պիթէճէք» «Միւն-
գաթի՛ օլմայաճագ նիշան ը էպէտի պու տըր» : կիւ-
նահլարընտան խէլասս պուլարագ հայաթ ը ճէտի-
տէյէ իհեա օլունան հէր տաէմ Ալլահըն մէվճուտի-
յէթ վէ հիւքիւմէթինէ տէյիլ , անճագ պիր ինէլաս-
քեար վար իտիյինէ շահիտ օլուր , քի շէհատէթ ի
մէգքիւրէյէ տիւնեա միւհթաճ տըր . զիրա ատէմլէր
խման իգրարընա շիւպհէ էթմէյիպ , կիւնահտան խէ-
լաս օլմանըն իմքեանը իչիւն թէրէտտիւտ էտիյօրլար ,
ամմա քէնտիլէր միսիլիւ չօգ սէնէլլէրտէն պէրու
կիւնահ վէ շէյթանըն թահիթ ը հիւքիւմէթիւտէ գէն-
ճիրպէնտ օլան ատէմին թէվպէ էյլէտիյինի կէօր-
տիւքլէրինտէ , կիւնահտան խէլասս միւմքին վէ պու-
նուն տախի անճագ Գրիստոսըն խաչըյլէ օլտըղը-
նա գանի՛ օլուպ , մէվլիպէ ի իլահիյէյի մէսէրրէթլէ
գապուլ էտէրլէր : Հագիգաթէն միւճրիմտէն միւ՛-
մին խալք էյլէմէք , ճիհանըն խիլքաթընտան էֆ-
զալ պիր միւ՛ճիզէ օլուպ՝ իրիսթիյանլըղըն խապաթ ը
'ազիմէսի տիր : Ալլահա համտ օլուն քի մէվթ ճին-
սիմիզէ իլա ախըրըհի հաքլմ իսէ տէ , ճիւրմ մաղլուպ
վէ մահքիւմ տիր :

Իմտի 'իյտ իւլ խամսնտէ թէվպէյէ կէլնէլէրին
 ահվալ ք ճէտիտէլէրի ճիւմէ միւ՛մինլէրին տա՛րմա
 ղալիւ օլաճաղընա պիր նէվ՛ փէյ տիր, չիւնքի ան-
 լէր նաղարէթլի Յիտուսըն խամինի էվվէլ խթիհզար
 իլէ զիքր էտէր իքէն, Պետրոսըն վա՛ղընտան սօնկ-
 րա ահվալ ք փէրիչանիլէրինի, վէ անըն նէթիճէսի
 օլարագ, միւճաղաթ ք քէվնլէյէյի Ֆէհմ էտիւպ, մա-
 ղինին իղթիրապ վէ հաղըրըն տէհէթ, վէ միւսթագ-
 պէլին մէ՛յուսլէյէթինտէն նէճաթ պուլմագ իչիւն ,
 «Նէ էթմէք կէրէք ից » տէյիւ սու՛ալ էթտիլէր :
 Թէպէտտիւլաթ ք մէղքիւրէ պիր կիւն իչիւն օլսա
 իտի, Ալլահըն իչի օլտըղընա շիւսէէ էտէ պիլիլ խաիք,
 լաքին էօլիւմէտէք տէվամ էտիւպ , պիթ թէտրիճ
 թէրագքը էթմէսի Ալլահտան խալիլինի թաստըգ վէ
 ի՛լան էտիյօր :

Իմտի պու հալ ու վագը՛այը պիղիմ հալիմիզ իլէ
 մուգայէսէ էտէրէք միւթալա՛ա էտէր խաիք, էֆէն-
 տիմիզի տէյիլ, անճագ քէնտիմիզի ղայէթ գուսուր-
 ք կէօրէճէյիզ ղիրա վա՛տ էտէն եալընըզ «սէգն էլէ»
 տէմէյիպ «Տիւնեանըն նիհայէթինէ տէյին րա՛ճ էլ-
 էվէսի սիզին իլէ իմ », տէմիչ տիր :

Նէրէճէ է . Կէլս՛

Պա՛ղըլար՝ «Ատէմլէր իլմ վէ մէտէնլէյէթտէ թէ-
 րագքի էտէրլէր իտէ, հալլէրինի Ֆէհմ էտիւպ՝ հա-
 յաթ ք ճէտիտէյի խթիհսալ էտէ պիլիլէր», տէրլէր :
 Հագիգաթէն իլմ գուպպէ ի ասիւմանը քէչֆ ,
 վաիօր, Փասպրիգա վէ միւքէլլէֆէ էսինլէյէ ինչա վէ
 մաթպա՛ա վէ թէլէղրաֆ վէ սա՛լրէ իճատ վէ էլէգ-
 թրիգլէյէթ, մըգնաթխալլէյէթ վէ էնվա՛ի գուվլէթլէր
 խթիհմալ վէ մէնաֆի՛ ի քէսիրէ թահսիլ էտէ պիլիլ :

Քէգալլէք, մէտէնլէյէթ ինսանը վահէլ վէ թէրպլէյ-
 սիզ հալիլնտէն թէրֆի՛ էտէ պիլիլ . լաքին իլմ վէ
 մէտէնլէյէթ նէ գէման կիւնահքետը կիւնահընա ղա-
 լպէ մէյէմէյէ մուգթէտիր գըլտըլար . նէ գէման
 անը շէրիլին թահթ ք հիւքիւմէթինտէն աղատ էտիւպ
 խալահ էյլէտիլէր . նէ գէման Ալլահըն էլչիլլէրինի գուվ-
 վէ ի ռուհանլէյէ իլէ իքսա էյլէտիլէր է՛յ պիրատէր-
 լէր, պու շէյլէրի իճրա էթմէլի , Փագաթ տահա
 մուհիսմինի իհմալ էթմէմէլի խաիլիզ, իլմ վէ մէտէ-
 նլէյէթտէ թէրագքի էտիլիզ, ամնա Րուհ իւլ Գուս-
 սըն նիւզուլը իչիւն տալի Ալլահա նլյազ էյլէմէք-
 տէն Փարիզ կէլմէյինիզ :

Պա՛ղըլար տալի, «Հագիգաթը վա՛ղ էտէլիմ, օ
 գատիր վէ ատէմլէրէ սէվիլիւլու օլտըղը իչիւն ղալիւպ
 կէլիլ» տէրլէր : Հաքին էօյլէ մի տիր . նէ գէման անը
 սէվտիլէր . նէ գէման անը խօշնուտի իլէ տինկ-
 լէտիլէր, անըն Մու՛սլիմինի պիլէ գաթլ էթմէտի-
 լէր մի . նէ գէման հագիգաթ քէնտիսի կիւնահ-
 քետը իսլահ վէ Ալլահա իհտա էյլէտի : Վագը՛ա
 հագիգաթ գուվվէթլի տիր, ամնա պիր քէսքին գը-
 քընըն տիրի պիր ատէմ էլինտէ օլմատըգճա գուվ-
 վէթսիզ օլտըղը միսիլիւ, Րուհ իւլ Գուստըն թէ՛-
 սիրի օլմատըգճա հագիգաթ տալի գուվվէթսիզ
 տիր : «էօյլէ իտէ հագիգաթը վա՛ղ էթմէյէլիմ մի»,
 տէրսինիզ, էվլէթ, վա՛ղ էտիլիլ, հէր եէրտէ վէ
 հէր ան վա՛ղ էտիլիլ, Ֆէսահաթ վէ շիվէ ի լիսան
 իլէ վա՛ղ էտիլիլ, ղայրէթ, շէվգ վէ 'աչգ իլէ
 վա՛ղ էտիլիլ, ամնա քէլամ իլէ պէրապէր Րու-
 հըն թէ՛ սիրաթը օլմատըգճա, վա՛ղըրընըղըն մէն-
 Փա՛աթտան իտէ մաղարրաթը միւճիւպ օլարագ ,
 գալպլէրին փէքէլմէսինէ, վէ նուր մէլա՛իքէսի մի-

սիւլիւ տահա պէտթէր պիր հալէ տիւշմէլէրինէ
պա'իս օլաճաղընը տախի պիւլինիզ :

Փաւլօս, Լուտէր վէ Մուտի միսիլիւ վա'զ էտէ
պիւլէնիզ, սուվարան վէ միւպարէք գըլան Սլաւ
իտիլինի պիւլինիզ, էօյլէ իսէ կէճէ կիւնտիւզ Սլա-
հըն թախթը էօնիւնէ կէլիպ, Բուհըն նիւզուլը իջիւն
նիյազ էտէլիմ :

էյ Բուհ իւլ Գուտս, 'իյտ իւլ խամսինտէ էյլէտի-
լին միսիլիւ, պու 'ասրտա տախի, Սլաւըն գաւմը
իւզէրինէ նազիլ օլուպ, անլէրի ալէշ վէ բուհ իւլ
միւճէտտէտէն վաֆթիլ էյլէ Սմին :

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0653120

